

24.09.2026

Współczesny bibliograf wobec wyzwań cyfrowego świata. Spotkanie z Karoliną Przysiecką i Pauliną Czwordon-Lis

W dobie fake newsów i modeli językowych generujących zmyślane przypisy naukowe, bibliografia zweryfikowana przez człowieka jest potrzebna bardziej niż kiedykolwiek, również jako narzędzie wspierające walkę z dezinformacją.

W kolejnym odcinku, którego tematem są kompetencje polonistyczne, **gośćciniami Piotra Bordzoła są** badaczki i dokumentalistki z Pracowni Bibliografii Bieżącej Instytutu Badań Literackich PAN w Poznaniu: **dr Karolina Przysiecka** oraz **dr Paulina Czwordon-Lis**, współtworzące Polską Bibliografię Literacką, która ukazuje się nieprzerwanie od 1954 roku.

Pracownia Bibliografii Bieżącej przeszła długą drogę od tradycyjnego, mozolnego tworzenia opisów bibliograficznych z autopsji na papierowych fiszkach, do opracowywania rekordów w bazie danych. Podobnie zmianom podlegał zawód dokumentalisty, który łączy dziś wiedzę literaturoznawczą z kompetencjami takimi jak *web scraping* czy przetwarzanie danych. Rozmówczynie podkreślają, że mimo automatyzacji niektórych prac czy używania w nich sztucznej inteligencji, krytyczny namysł człowieka pozostaje jednak niezastąpiony na wielu etapach prac dokumentalistycznych, jak również przy interpretacji zjawisk kulturowych.

Badaczki opowiadają również o pionierskim projekcie bibliografii literackiego internetu, w ramach którego dokumentowane są m.in. serwisy i czasopisma online, blogi, podcasty i profile w mediach społecznościowych, i o udziale poznańskiej pracowni w tworzeniu - we współpracy z Czeską Bibliografią Literacką - Europejskiej Bibliografii Literackiej zawierającej czeskie, polskie, hiszpańskie i fińskie dane bibliograficzne z dziedziny literatury.

Z rozmowy dowiemy się również, jak algorytmy, znikające strony i korzystanie z Web Archive wpływają na pracę dokumentalisty internetu? Dlaczego pracy bibliografa nie da się w pełni nauczyć na studiach polonistycznych? Czy kompetencje cyfrowe, jakimi dysponują dziś bibliografowie (analiza danych, praca z API, programowanie) mogą być przydatne filologom na rynku pracy? Czy bibliograf ocenia dokumentowane treści? Jak codzienne obcowanie z tysiącami publikacji wpływa na prywatne wybory lekturowe i inspiruje do własnych badań naukowych?

dr Karolina Przysiecka – literaturoznawczyni, współautorka „Polskiej Bibliografii Literackiej”, autorka książki ***Od druku do bazy danych. „Polska Bibliografia Literacka” w procesie jej remediacji i ewolucji literaturoznawstwa polskiego*** (Warszawa 2025).

dr Paulina Czwordon-Lis – literaturoznawczyni, adiunktka IBL PAN, współautorka „Polskiej Bibliografii Literackiej”, autorka książki *Empatia i obserwacja. O poezji Jerzego Ficowskiego* (Poznań 2010) oraz szkiców i artykułów poświęconych m.in. poezji współczesnej i internetowi literackiemu.

dr Piotr Bordzoł - polonista, członek redakcji "Biuletynu Polonistycznego".

Linki do wymienionych w rozmowie źródeł, stron internetowych, instytucji:

- **Polska Bibliografia Literacka:** <https://pbl.ibl.waw.pl/>
- **iPBL:** <https://polskabibliografialiteracka.github.io/iPBL-app/>; <https://literarybibliography.eu/en/projects/ipbl>
- **Europejska Bibliografia Literacka:** <https://literarybibliography.eu/pl/>

**Seria podcastu
"Spotkania
Biuletynu",
zatytułowana
"Polonistyka
zaangażowana",
realizowana jest**

**w ramach projektu "Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata".
Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach programu
Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa II”
(numer projektu: NdS-II/SP/0264/2024/01).**

Strona internetowa projektu: <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/polonistyka-wobec-wyzwan-wspolczesnego-swiata,1851/details>

Intro i outro

Muzyka Piotr Lakwaj, czyta Aldona Brycka-Jaskierska
Producent: Torba reportera i podcastera

Identyfikacja wizualna: Klaudia Węgrzyn

Media społecznościowe "Biuletynu Polonistycznego":

- <https://www.facebook.com/BiuletynPolonistyczny/>

Biuletyn Polonistyczny

- https://twitter.com/B_Polonistyczny
- <https://www.youtube.com/@biuletynpolonistyczny8801/>
- <https://www.instagram.com/biuletyn.polonistyczny/>

<https://biuletynpolonistyczny.pl/>
biuletyn.polonistyczny@ibl.waw.pl
#BiuletynPolonistyczny #Geopolonistyka #PolishStudies
#Polonistykazaangazowana

Linki:

- <https://www.spreaker.com/episode/wspolczesny-bibliograf-wobec-wyzwan-cyfrowego-swiata--75336934>
- <https://open.spotify.com/episode/6DXCO1HdZn1z6BPfrzfnaF>
- <https://www.youtube.com/watch?v=sMHDju2wg0k>

Słowa kluczowe: Nauka dla Społeczeństwa, Polonistyka zaangażowana, kompetencje polonisty, PBL, bibliografia, Polska Bibliografia Literacka

Rozmówca: Piotr Bordzoł

Rozmówca: Karolina Przysiecka

Rozmówca: Paulina Czwordon-Lis